

Sag C-278/05

Carol Marilyn Robins m.fl.

mod

Secretary of State for Work and Pensions

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division)

»Beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens — direktiv 80/987/EØF — gennemførelse — artikel 8 — supplerende faglige eller tværfaglige forsikringsordninger — ydelser i forbindelse med alderdom — beskyttelse af erhvervede rettigheder — beskyttelsens omfang — en medlemsstats ansvar for ukorrekt gennemførelse af et direktiv — betingelser«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat J. Kokott fremsat den 13. juli 2006 . . . I - 1057
Domstolens dom (Anden Afdeling) af 25. januar 2007 I - 1081

Sammendrag af dom

1. *Socialpolitik — tilnærmelse af lovgivningerne — beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens — direktiv 80/987 (Rådets direktiv 80/987, art. 8)*

2. *Socialpolitik — tilnærmelse af lovgivningerne — beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens — direktiv 80/987*
(Rådets direktiv 80/987, art. 8)
3. *Fællesskabsret — rettigheder tillagt borgerne — en medlemsstats tilsidesættelse — pligt til at erstatte tab, som er forvoldt borgerne*
(Rådets direktiv 80/987, art. 8)

1. Artikel 8 i direktiv 80/987 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens skal fortolkes således, at finansieringen af erhvervet ret til ydelser i forbindelse med alderdom i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens og utilstrækkelige midler hos supplerende faglige eller tværfaglige forsikringsordninger ikke nødvendigvis skal sikres af medlemsstaterne selv og heller ikke skal være fuldstændig.

vendige foranstaltninger for at »beskytte interesser« hos de berørte personer, tildeler direktivets artikel 8 for det andet medlemsstaterne et vidt skøn med henblik på fastsættelsen af beskyttelsesniveauet, som udelukker en fuldstændig garantiforpligtelse.

(jf. præmis 35, 36, 45 og 46 samt domskonkl. 1)

For det første pålægger ordlyden af direktivets artikel 8, for så vidt som den generelt bestemmer, at medlemsstaterne »sikrer, at de nødvendige foranstaltninger træffes«, ikke disse stater selv at finansiere retten til ydelser, hvis beskyttelse skal iværksættes i henhold til direktivet, men overlader dem et skøn for så vidt angår den fremgangsmåde, der skal vedtages med henblik på denne beskyttelse. Idet den blot i generelle udtryk foreskriver vedtagelse af de nød-

2. Artikel 8 i direktiv 80/987 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at de nødvendige foranstaltninger træffes for at beskytte interesser hos de nævnte arbejdstagere for så vidt angår deres ret til ydelser i forbindelse med alderdom i henhold til supplerende faglige forsik-

ringsordninger, er til hinder for en beskyttelsesordning, der i visse situationer kan føre til en garanti for ydelser på mindre end halvdelen af rettighederne, som en lønmodtager havde krav på.

Selv om hverken denne bestemmelse eller nogen anden bestemmelse i direktivet indeholder elementer, der gør det muligt præcist at fastlægge det minimumsniveau, som kræves for beskyttelsen af retten til ydelser i henhold til supplerende forsikringsordninger, kan en sådan ordning, som fællesskabslovgivers vilje for nærværende er udtrykt, ikke anses for at opfylde definitionen af udtrykket »beskytte« i nævnte artikel 8.

(jf. præmis 56, 57 og 62 samt domskonkl. 2)

3. En medlemsstats ansvar for tab, som forvoldes borgere ved en krænkelse af fællesskabsretten, forudsætter, at den bestemmelse, der er overtrådt, har til formål at tillægge borgerne rettigheder, at krænkelsen er tilstrækkelig kvalificeret, og at der er direkte årsagsforbindelse mellem krænkelsen af den forpligtelse, der påhviler staten, og de skadelidtes tab. Vedrørende betingelsen om en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse af fælles-

skabsretten indebærer denne, at en medlemsstat åbenbart og groft har overskredet grænserne for sine skønsmålinger, idet de forhold, der i denne forbindelse kan tages i betragtning, bl.a. er, hvor klar og præcis den tilsidesatte bestemmelse er, såvel som hvor vidt et skøn den tilsidesatte bestemmelse overlader de nationale myndigheder. Dette skøn, der er et væsentligt kriterium, er i høj grad bestemmende for, hvor klar og præcis den tilsidesatte bestemmelse er.

For så vidt angår artikel 8 i direktiv 80/987 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om beskyttelse af arbejdstagerne i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at de nødvendige foranstaltninger træffes for at beskytte interesser hos de nævnte arbejdstagere for så vidt angår deres ret til ydelser i forbindelse med alderdom i henhold til supplerende faglige forsikringsordninger; tillægger på grund af sin generelle ordlyd medlemsstaterne et vidt skøn med henblik på at fastsætte beskyttelsesniveauet for retten til ydelser. En medlemsstats ansvar for ikke at have gennemført denne bestemmelse korrekt er derfor underlagt en konstatering af, at denne stat har begået en åbenbar og alvorlig overskridelse af grænserne for sin skønsmåling.

For at afgøre, om denne betingelse er opfyldt, skal den nationale ret, der skal tage stilling til en erstatningspåstand, tage hensyn til samtlige relevante omstændigheder i den sag, som den har fået forelagt. Disse omstændigheder er bl.a., ud over hvor klar og præcis den tilsidesatte bestemmelse er, og hvor vidt et skøn den tilsidesatte bestemmelse overlader de nationale myndigheder, om overtrædelsen er begået, eller tabet er forvoldt forsætligt eller uagtsomt, om en eventuel retsvildfarelse er undskyld-

lig eller uundskyldelig, den omstændighed, at en fællesskabsinstitutions holdning kan have været medvirkende til unladelsen, vedtagelsen eller opretholdelsen af nationale foranstaltninger eller praksis i strid med fællesskabsretten.

(jf. præmis 69, 70, 72-77 og 82 samt domskonkl. 3)